

MİMOZA SÜRGÜNÜ

NAZAN
BEKİROĞLU

DENEME

MİMOZA SÜRGÜNÜ

Nazan Bekiroğlu

TİMAŞ YAYINLARI | 3175
Edebiyat Kitaplığı-Deneme | 38

EDİTÖR

Seval Akbiyık

KAPAK TASARIMI

Ravza Kızıltuğ

1. BASKI

Ekim 2013, İstanbul

6. BASKI

Şubat 2020, İstanbul

ISBN

ISBN 978-605-08-1235-0

9 786050 812350

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24
P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT

Mega Basım

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3 Baha İş Merkezi
Avcılar / İstanbul

Telefon: (0212) 412 17 00

Matbaa Sertifika No: 44452

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak

Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

I. Kalp Sathı / 9

- Ekim Yolcusu / 11
“Çok Yorgunum Beni Bekleme Kaptan” / 14
Nerede Kayboldun Sen? / 17
Mimoza Sürgünü / 20
Bir Şey Yazacaktın / 23
Keşke / 26
Bir Demet Nergis Al Kendine / 29
Mitya'nın Düşü İvan'ın Uçurumu / 32
Küçülsem Biraz / 35
Hiç Kuşku Yok, Seçilmişim / 38
Var / 41
Kar Yağıyor / 44
Bahar, Ölüm ve Siz / 47
Aşkın Hâlleri / 50
Pygmalion Düşü Olarak Aşk / 53
Bir Hatırlama Olarak Surete Aşk / 60
El Titremesi / 59
Gibi: Eylül Geldi / 62
Bir Romandan Ayrılmanın Acısı / 65

II. Defter Kâğıdı / 69

- Yanık Defter / 71

İki Yabancı / 74
Âh Hû / 77
“Hüve'l-Baki Hüve'l-Baki” / 80
Minyatürün Gölgesi / 83
Fasl-ı Lâle / 86
Devrinin Dışında Lâle / 89
Manifatura Mağazası / 92
Sahhaf Dükkânı / 95
Otuz Yıl Kaftanı / 98
Başka Türlü Bir Mezuniyet Yazısı / 101
Ben'im Ben / 104
Altı Yıllık Sıra Arkadaşım / 107
Ortaokuldaki Sınıf Arkadaşım / 110
İsimsiz Simalar / 113
“Ebedî Mutluluk” Sorunsalı: Zamansızlık Zamanı / 116
Silik Kahramanlar / 119
Yıldızname / 122
“Olay Ufku” / 125
Üç Dakika On Yedi Saniye / 128
Ân'ın İmlâsı / 131

III. Seyahat Albümü / 135

Dostoyevski ve Osmanlı Lâlesi / 137
Dostoyevski, Marinski Yoksullar Hastanesi ve “Wicked Game” / 140
Kont Tolstoy'un Malikânesi Yasnaya Polyana / 143
Nakkaş Orijinal Bir Leonardo Gördü Sonunda / 146
Volga'da Zaman / 149
Üç Rehber İki Ülke / 152
Henüz Tanımadığım İrtiş Irmağı / 155

Taht-1 Süleyman / 158
Fotoğraf Düşünceleri / 161
George Kennan'ın Sibiryâ Fotoğrafları / 164
Buhara Emiri Âlimhan'ın Kaftanı / 167
Gorski Fotoğraflarına Dair Fihrist Denemesi / 170
“Chokan Valikhanov” Yani Muhammed Hanafiya / 175
Antoin Sevruguin “Antoin Han” / 168
Persepolis Yorgunluğu / 183
Tebriz Anıları ve Âli Sadr Mağarası / 186
Yezd'de Zorhane / 190
İran, Hülyalar Ülkesi / 193
Bakü Vâsf-ı Hâli / 196
Kim Daha İrmak Kim Daha Deli? / 199
Suriye Albümü / 202
Olsun / 205
Kudüs Kapısı / 208
Yolların Sonu / 211
Ey Çantam Sen Ne Kadar Ağırsın / 214

IV. Dünya Yüzü / 217

Gecekondular Koruma Altına Alınmalı / 219
Hendese ve Hikmet / 222
Sizin Bir Bahçeniz Var Öyle mi? / 225
Bahar Dalı / 228
“Hey Gidi Karadeniz” / 231
Kestanekarası Fırtınası / 234
Burada Bir Zamanlar Deniz Diye Bir Şey Vardı / 237
Tabii ki / 240
Ben Razıyım, Allah'ım Sen de Razı Ol / 243
Kurtla Kangalın Başka Türlü Hikâyesi / 246

Bursa Hatırası / 249

Brüksel Dönüşü / 252

Gitmeyin, Kalın / 255

“Size Bir Şey Olsa Biz Hemen Gelirdik ki!” / 258

Belediyelerin Hayvan Haklarıyla İmtihanı / 261

Hasbihâl / 264

Kürkiyer’e Notlar / 269

Ben ve Sinek Hanım / 271

Ben ve Yazar Hanım / 274

EKİM YOLCUSU

2011 yılının 2 Ekim'i. Bir doçentlik jürisi için Trabzon'dan Erzurum'a gidiyorum. Otobüsün kalkmasına on beş dakika var. Otogarda banklardan birine oturuyorum. Tatlı bir güneş içimi ısıtıyor. Simidimi bir sokak köpeğiyle paylaştıktan sonra yerime geçiyor, camdan dışarı bakmaya başlıyorum. Otobüs üniversite öğrencileriyle dolu. Çoğu bu yola ilk kez çıkıyor, daha birinci sınıf. Ekim. Dönem başı.

Derken henüz on yedi on sekiz yaşlarında bir kız biniyor otobüse, neredeyse bir çocuk. Uzun, dalgalı, koyu kestane rengi saçları, kocaman kahverengi gözleri var. Ufak tefek biri. Aniden irkiliyorum. İlk anda tanıyamayacağım kadar uzak. Mümkün değil! Ama ben bu yüzü tanıyorum. Bu gidişi iyi biliyorum. Yanımdan geçerken, ellerim iki yana düşmüş, büyülenmiş gibi bakıyorum yüzüne. Bir an için göz göze geliyoruz. Gözlerinden bir ilgi kavsi geçse de beni tanımıyor. Yerine oturuyor. Çaprazımda. Başımı hafifçe çevirsem onu görürüm.

Yol boyunca bir yabancıyı izler gibi gizlice izliyorum onu. Aslında utanıyorum. Ama üst üste yapışmış ve aslında tek ve mutlak bir ben olan sonsuz sayıdaki benlerden ayrılan bir ben karşıma dikilmişken, başka türlü mümkün değil. "Her dem

yeniden yaratılan” benlerden biri, bir gölge suretinde karşıma dikilmiş.

Bazı şeyler hiç değişmemiş. İşte o da ben de sarsıntıya aldırmeden dizimize dayadığımız deftere cümleler yazıyoruz meselâ. Ara sıra dışarı bakıyoruz. Asfalt üzerine konmuş kuşu otomobil ezer diye korkuyoruz. Biri elinde diğeri kucağında iki çocukla karşıya geçmeye çalışan bir kadın görünce yüreğimiz ağzımıza geliyor. Yol kenarında otobüse el kaldıran mahzun ihtiyarın nasıl bir hayatı olduğunu düşünüyoruz. Çiçeğe uzanan bir kız çocuğunu bir resim olarak zihnimize işliyoruz. Otobüs bir dağ başında mola verdiğinde simidimizden kalan parçayı minik sarı kedinin önüne bırakıyoruz. Ayaklarımızın altında uzanan sis denizine, ekim bu, sararmaya başlayan ağaçlara, toprağın üzerinde burgaçlanan kuru yapraklara, tepelere düşmüş ilk kara, geliyorum diyen kışa sevinçle bakıyoruz. Muavinlerin “limon kolonyası” hikâyesinden hâlâ hoşlanmıyoruz. Hâlâ başımızı koltuğa bırakıp da iki satır uyuyamıyoruz.

Bazı şeylerse çok şey değişmiş. Giderken Hamsiköy’e, dönerken Aşkale’ye kadar ağlayan bir çocuk o. Benimse ağlamalarım bambaşka coğrafyalara çoktan kaymış. O henüz ihtişamı yara almamış bir dağı tırmanacak “Zigana’nın körü”ne sadaka vermeyi borç bilen otobüslerin içinde. Bense eskiden kıvrım kıvrım tırmanılan dağları şimdi tünellerle, kestirmeden geçiyorum. O, bu yolun her hâlini her mevsimini bilecek, yeni yollar yapılmamış daha. Benimse yolum hayli kısalmış, hayli konforlanmış. O iklimin de dağların da ağaçların da renklerin de adım adım değişmesini ilk kez görüyor. Bense ezber etmişim çoktan. Beni otobüs tutmuyor artık. Oysa onun her virajda başı dönecek. Bu berbat bulantıyı eksiltebilmek için Değirmendere’nin, Harşit çayının köprülerini sayacak. Onun bindiğı otobüslerde elma bahçeleri ile dolu vadiler boyunca sonuna kadar açık radyodan

maç yayınları dinleniyor. Benimse koltuğumun önünde ekran var, sevdiğim şarkılar listede hâlâ olmasa da.

Bilet almakla yerine oturmak arasındaki mesafe bazen hiç bitmeyerek bazen yetmeyerek bindiğim her otobüsteki yol arkadaşlarımı bir bir hatırlıyorum. Kulaklarım tıkanıyor. Dönüp çaprazıma bir kez daha bakıyorum. Sırtında o yavruağzı kazak var, kol ağızları eprimiş ama vazgeçilemeyen o sevgili kazak. Başını cama dayamış. Yanındaki koltuk boş. Küçük çantasını oraya bırakmış.

Gitsem. Dikilsem karşına. Yanındaki koltuğa otursam. Desem ki? Ne desem?

Ne kadar çok yol arkadaşı olacak. Ve bazıları ne kadar fena olacak.

Sus. Konuşma en iyisi.

Geriye dönüp otobüsün arka sıralarına doğru bakıyorum. Göz göze geldiğim ama tanıyamadığım kahverengi gözlü, uzun siyah saçlı (veya belki değil?) benden daha yaşlı bir kadın beni göz hapsine almış mıdır? Belki o beni tanımıştır da ben onu tanımamışımdır.

“ÇOK YORGUNUM BENİ BEKLEME KAPTAN”

Kaç gündür aynı şarkıyı dinliyorsun:

Çok yorgunum beni bekleme kaptan.

Bunu yazmak için ne kadar yorgun olmak gerekir? Bunu böyle söylemek için kaç yorgunluktan geçilmiştir? Kaç haberin yalan, kaç habercinin kâzıb çıkması lâzım gelmiştir? Ümit nasıl kesilmiş, bütünüyle iptal edilmiştir gelecek? Geçmiş zaten geçmiştir. Onca yangınlı şikâyet nasıl böyle dingin bir akşam suyuna evrilmiştir? Ve sen. Bir şarkıyı böylesi dinleyebilmek böylesi anlayabilmek için de ne kadar yorgun olmak gerekir?

Bir yorgunluk kaç kişide tekrarlanır, katmerlenir, katlanır? Bir yorgunluk ruhtan ruha, bedenden bedene çarpa çarpa nasıl yankılanır? Öznesini değiştire değiştire nasıl çoğalır? Ben'den sen'e geçse de hükmü bütün zamanlarda aynı kalır.

Yorgunum. Yorgunsun.

Şimdi sen çok yorgunsun. Her gün daha az şaşırarak daha az sarsılacak kadar. Bütün eski defterleri kapatacak ama yeni bir sayfa da açamayacak kadar. Bir ömür boyu can taşır gibi saklanmış sayfaları bulup çıkaramayacak, emanet cümlelere

sığacak kadar. Anlatmaktan değil susmaktan. Yaşamaktan değil yaşamamaktan. O kadar yorgunsun.

Henüz açılmamış defterlere bir harf düşmeyecek denli garanti o harflerin tekmilini umuma aşikâr edecek denli de garanticisin oysa. Şiirlerin de şarkıların da yaza yaza biteceklerine inanıyorsun hâlâ. Hâl böyleyken yazacak tek yazın kaldığını bilsen. Bütün yazdıklarının hâsılası, bütün yazmadıklarının hülâsası bir yazı olsa bu. Kalem oynatamayacak denli yorgunsun. Fıtrata uymayanı hâlâ yola sokup bir parça estetize edemiyorsun artık. Tahammül edilmez gerçeği fıtrata uygun hâlâ getirip de katlanılır kılamıyorsun. Yorgunluk artık yüzünden bile okunmuyor senin, anla, o kadar yorgunsun.

Komutanı olmadığı bir savaşın ağır yenilgisini paylaşmak zorunda kalan kâtip misin sen? Kırk hadis tamamıdır da kırk birincisi bir türlü gelmemekte midir? Öyle olmasa bir köşesine iliştiğin ne varsa onda kendin küçülürken gayri büyütür müydün hiç? Dokunduğu her şeyi yüceltmeye kalkışan ama kendi mükemmeliyetçiliğinden olsa gerek (ya da beceriksizliğinden) sonra da yıkan, üstelik yıktığının altında en evvel kendisi kalanlara özgü bir yorgunlukla yorulur muydun? Camı ancak elmas keser, elması kesen de yine elmastır biliyorsun. Taş ise camı kesmiyor, kırıyor. Cam kırıkları ellerinde, ortalığı temizlemek de sana kalıyor, öyle yorgunsun.

Her şeyin tuzla buz olması an meselesi. O zaman ne kadar çok şeyi unuttuğunu anlıyorsun. Ama senin unuttuklarını bir başkası hatırlıyor. Çok yorucu olmalı. Neticede dokunduğu her şeyi küle çeviren bu arada kendisi de küle dönen sonra küllerinden doğmakla yazgılananlara mahsus yorgunlukla yorgunsun. Oysa yeniden doğmak filân istemiyorsun.

“Herkeseye yetecek kadar gözyaşı, herkeseye yetecek kadar te-bessüm,” der dururdun. Yapma! Fıtratında göç yazmadığı hâlde

göçe kalkışan gafil bir kuşsun, o kadar. Beyaz mermer şehrin kalbindeki kan lekesi üzerine düşen kül rengi küçük kuş kadar yol yorgunusun. Yol yürür. Sen yoldan da yolcudan da yorgunusun.

Hiçbir şehre dokunmaya kalkışmayacak ve hiçbir şehrin sana dokunmasına izin vermeyecek kadar yorgunusun. Her defasında yanılacak, kırılırcasına dövülen kapıyı duymayacak, yanından geçip giden ezel tanışını tanımayacak, omuzlarından tutup sar-sanı yalanlayacak kadar; Mevlâna'yı, işitmeyecek denli. "Benim ben," dendiğinde, "sen değilsin sen," diyecek denli.

Cebindeki akçeler geçmez olsa da, mağarada uyutulan, sonra döndürülen çevrilen gençlerden biri değilsin sen. Yine de üzerrinden gelip geçen onca yıldırımın yorgunluğuyla, toprağını bulamamış bir paratoner gibi yorgunusun.

Dikkatin dağınık. Son'un da yorgun'un da nûn ile bittiğini fark etmiyorsun. "Yorgunluğuma verin," diyorsun, "ben bu soruları tam sökemedim, çok yorgunum."

İçinde hep aynı cümle: "Siz gidin, ben çok yorgunum. Konuşacak çok şey, yürünecek çok yol var. Oysa ben çok yorgunum."

NEREDE KAYBOLDUN SEN?

Susmuş bir yanardağ. Küllenmiş bir ateş. Akmayan ırmak. Kokuşmuş su.

Söylesene, nerede kayboldun sen? Gülden hangi köşe başında vazgeçtin?

Ne zamandan beri başına bir kuş tüyü konduğunda ağzından burnundan kan boşanmaya başladı? Yaran o kadar mı derin? Kolun kanadın nerede kırıldı?

Hangi kördüğümü, içinde bir ukde bile kalmadan kendi ellerinle boynuna attın? Sendeledin, düştün ve bir daha kalkamadın?

Sonsuz bir matlığın bu şehrin üzerine çöktüğünü ve bir daha çekilmeyeceğini ne zaman anladın?

Hak ile merhamet arasında ezilen her kibrin, ezenin kalbinde sonsuz üzeri sonsuz yeni bir kibir doğurduğunu hangi cehennem ağzında unuttun? Söylesene, ağlamayı ne zaman unuttun?

Söyle bana; kesif bir sis içinde yol almaya çalışırken sis lâmbalarını yakmayı unutmanın ölümcül kazalara yol açtığını, refüj çizgisinde unutulmuş bir zaman üzerinde durmanın sanıldığı kadar emniyetli olmadığını bilmiyor muydun?

Cerahatli bir yaranın patlaması gibi ortaya saçılan bütün bu cümleleri sen mi yazdın?

Karanlık sözler, yaralı uzmanlara göre. Kelimeleri bu kadar çok israf ettiğinden mi yoksa kelimelerle ölünebileceğini hakke'l-yakın tecrübe ettiğinden mi? Görünmek istediğın ile görüldüğün arasındaki uçurumu fark ettiğinden mi oldu bu?

Kanatların yoktu âmenna ama iki yaka arasında açılan yar, ortaya bir köprü kuramayacağın kadar da mı genişti? O uçurumun başında mı kendinden vazgeçtin? Dönüşebileceğın bir şeyin kalmadığını fark ettin?

Doldurulan denize atılan her beton bloğunda, yavruları bırakılıp da kendisi “toplanan” bir sokak köpeğinin son bakışında yer ile göklerin titrediğini seyrede ede mi kalbinin denizinde taş üstüne taş bastın? Böyle böyle mi sonunda taş kestın?

O zaman mı “Siz gidin, ben gelmiyorum,” dedin ilk kez? Ve bu cümlelerin içinden bir daha çıkamadın.

Ya da, ne zaman, ters gramerde olsa da aynı kapıya çıkan bir cümle daha kurdun? “Siz kalın, ben gidiyorum.” Tası tarağı topladın, ayırdın eğlenceli kalabalıktan?

Sonra her an için çökecek gibi duran karanlık bir duvarın dibine yaralı bir hayvan gibi kıvrıldın da tek çığlık koparmadan bütün o kezzaplı uğultuyu hançerenden gerisin geri damarlarına mı yolladın?

Kopuk cümleleri bir araya getirmek değil miydi senin marifetin? Dağınıklığın arkasındaki tutarı, tufanın ardından zeytin ağacını, dehşetin mahiyetindeki saflığı fark etmek değil miydi kabiliyetin? Şimdi saflığında dehşet, birliğinde çokluk, zeytin ağacının kandilinde tufan var. Aynan paramparça. Ne zaman böyle kırıldın, böyle dağıldın? Göklere mi kırıldın?

Acı kadar şifanın, dert kadar dermanın varlığını ne zaman inkâr ettin? Ne zaman bunun “pis bir oyun” olduğuna karar verdin?

Soğuk bir kasım günü artık secdeye kapanan bir ağaç, konuşan bir ırmak kalmadığını ve dahi gidecek hiçbir yer olmadığını fark ettiğinde mi oldu bütün bunlar? Kimse görmedi, içten içe mi işledin?

Sağ yanından eksilen bir hilâl gibi üç karanlık geceye varıp da dördüncü gece karanlıktan çıkamayınca. İncecik bir hilâl gibi yeniden sol yanından artmaya başlayamayınca mı? Yoksa şehadet eden parmağını ışığa çevirip de gördüğünü gösterebileceğin kimsenin kalmadığını fark ettiğinde mi oldu bu?

Bir daha söylesene. Yenilgiye tam “Evet,” demişken bu defa ve işte ilk defa “bebek arabasının önünde diz çöken” kimseyi bulamayınca mı kıydın kendine, sen kendine, o kendine bir demet nergis almaktan vazgeçtin?

Söylesene, nerede kayboldun sen? Gülден hangi köşe başında vazgeçtin?

MİMOZA SÜRGÜNÜ

Üç gündür nasıl olduysa bir sahil kasabasında, deniz kıyısında'yım. Aklim, eylül bir dedi mi Trabzon'a inen sonbahar yağmurlarında kalmış olsa da burada da hiç bitmeyen bir yaz yok haddizatında. Kışın, yaz içinden sancıyla çıkmasını izliyorum. Kemâle eren her şeyin zevali başlıyor şimdi. Üzümler morarmış, incirler çatlamış. Çürümenin başlangıcı bir adım ötede duruyor.

Yine de burası çok güzel. İnsanlar güler yüzlü, satıcılar nazik, trafikte kimse kimseye korna çalmıyor, selektör parlatmıyor. Dallar, kırıldığı yerden kendini onarıyor. Ayağı toprak görmemiş apartman kedileri bile arılardan korkmayı öğreniyor burada. Ay ışığı yaprakların üzerinde oynaşiyor.

Üstelik kalbimin kapıları da açılmış. Salaş bir balık lokantasında –deftersiz kalemsizim– elime tutuşturulan tükenmez bir kalemle kâğıt peçete üzerine cümleler yazıyorum. Hiç tanımadığım bir gökyüzü haritasıyla güneşin deniz üzerine düşen ışığı arasındayım. İyiyim yani. Ama dünya bu, her şey yerli yerinde. *Ben gurbette değilim/Gurbet benim içimde faslındayım. Ezeli gurbette.*

Derken, kim bilir hangi radyodan, Özhan Eren'in bir ezgisinin dizeleri çarpıyor kulağıma: "Âh Bu Gönüm!"

*Öyle bir uzağa düştün ki gönlüm
Buna sürgün derler a canım ayrılık değil*

İki mısra kan. Ben bu ezgiyi de bu dizeleri de defalarca dinlemiştim oysa. Ama o zamanlar böyle değildim. Böyle kırılmamıştı dallarım, ceplerim boş, akçelerim geçersiz kalmamıştı. Şimdi işte ilk kez anlar gibi fark ediyorum ki; sürgündeymişim.

Bahçede bir mimoza ağacı var. Az ötede deniz ve neşeli, eğlenceli kalabalıklar. Ağacın altında daha çok kendi içime kapanıyor, bir mimoza ağacı ütopyasına dalıyorum.

Sahi, bu dünyada öyle bir yer var mıdır? Bütün insanların mutlu olduğu, bütün –kedileri köpekleri haydi haydi– örümcekleri bile incitmekten korkan, karıncaları ezmekten sakınan, tek bir çocuğun bile acı çekmesine göz yummayan insanların, sadece o insanların yaşadığı bir yer? Bütün beton yığınlarına ve lüks otomobillerin gürültüsüne sırtımı döne döne. Üstüme dökülen arıya, böceğe, parmaklarımı yapış yapış eden reçineye şükür ede ede. Bir bahçe. Sessiz. Sakin. Ve kimsesiz. Canımın bütün yangınlarından uzakta. Defne fidanını, rüzgârın, kökünden söküp atmadığı bir çocukluk zamanı. Park sorunu, oturacak masa, servis sırası hepsini geride bırakmış, içime attığım bütün âhları, bütün hakları sahiplerine helâl etmiş, hepsinden helâllik dilemiş. Geriye, hû çeken rüzgârın uğultusu kalmış. Kırılmış bir hatırla kapısına düştüğümüzde içeri alınmadan önce saçlarımızı arkadan tek örgüyle topladığımız, ayak bileklerimize beyaz yasteminden bilezikler taktığımız, kuşların kanadının kırılmadığı bir yer. Tanımadığımız kokuların adını koyabildiğimiz, hatırladıklarımızı tanıyabildiğimiz bir yer.

“Bak buymuş, burasıymış!”

Bir ömür özlenenlerin hepsini ve var olduğu bile bilinmeyenleri saklayan bir bahçe. Öyle bir yerin varlığından tam ümit

kesildiği yerde. Ben Sen'den razı Sen benden razı. Girilen bir bahçe. Sahi, var mıdır?

Ben bu yeri tanıyorum aslında. Benzer şeyler isteyen biri daha vardı: “Budala” Prens Mişkin. Biri kendisine tebessüm ettiğinde, dünyaları bağıslamışlar gibi teşekkür ediyordu hani. Ama ağzının payını alıyordu çok geçmeden. Yaşlı Prensese, “Ama dostum,” diyordu ona “siz cenneti istiyorsunuz, bu dünyada mümkün değil ki!” şems bile, “Ya Rabbi,” dememiş miydi, “yarattıklarının arasında benim dostluğuma dayanabilecek biri yok mu?” Öyle bir yer. Yok mu?

Bundan çok yıllar evveldi. TRT FM dinlerken uyuyakalmış olmalıyım. Gecenin bir yarısında iki mısra ile uyanmışım. O gün bu gün kime ait olduğunu arama motorlarının bütün maharetine rağmen bir türlü bulmadığım şu iki mısra:

*Gidecek yer yok sevgilim
Hiçbir yer tekin değil*

Gidecek hiçbir yeri olmayanlara özgü hasret duygusuyla bakıyorum denize. Hiçbir yere sığmayan bu ruh, hiçbir yerde huzur bulamayan ben diye bildikleri bu kırk dokuz kiloluk beden. Bir nokta kıvrımında bir mimoza ağacının altına sığınıyorum.

BİR ŞEY YAZACAKTIN

Bir Şey yazacaktın. İçi mürekkep dolu kalemi eline aldın. Kğıda baktın bir süre. Vakit akŐamdı. Akşam dediysem güneş henüz batmıŐtı. Biraz geçmiŐti hatta. Akşam namazına duranlardan seccade üzerinde, sadece sehiv secdesi yapanlar kalmıŐtı.

Bir odadaydın. GeniŐ bir pencere, yamaca tutunmuŐ cılız ağaçlara açılıyordu galiba. Geceye kalmış iki kuş telŐla havalandı kuru dalların arasından. “KuŐlar da gece uçar mı?” diye dŐnmek aklından geçmedi.

Sayfanın başına, tam orta yere hitabı yazdın. Bir leke sağ elinin Şehadet parmağına daha baŐlarken bulaŐtı. Sol elinle lekeyi silmek istedin. Yayıldı. Öbür eline de bulaŐtı. Aldırmadın. Devam ettin. Hitaptan öteye geçtin.

Parmaklarındaki mürekkep lekesi bu kez kğıda bulaŐtı. Yazmak istediğın asıl kelimelerin üzerini örttü. Olumsuzluk ekleriyle kökler arasında acayip oyunlar oynadı. “Gel-me” yazacaktın meselâ oysa geriye “Gel” kaldı. “Git-me” yazacaktın, “Git” kaldı.

Oysa sen bir Şey yazacaktın. Aklında bir Şey vardı. Hani bir gün hiç dŐnmemiŐtin baŐlangıçta, okuldan kamamıŐtın, ama yol götürmüŐtü. Sırtından iten, nnden ekeleyen vardı ihtimal.

Dönüp dolaşmış, kovulduğun cennetin kapılarına dayanmıştın. Oysa hiç hesap yapmamıştın. İşte onu anlatacaktım.

Üç ağaç gövdesi mesafeyle dizilmiş kandiller yoktu ya yine de servilerin dibine dökülmüş iğne yapraklar üzerinden toprağı incitmeye korkarak girmiştin geçmiş zaman bahçelerine. Gölge-ler çıkmıştı yoluna. Geçmişin suretleri. Çok şey değişmişti. Ama bir şey var ki hâlâ ta kendisiydi. Yani hem o hem de o değil gibi.

Kumsal senin kumsalındı, dalgaların ardı ardına geldiği. Bulutlar yerli yerinde, ufuk o aynı çizgi. Ağaçlar, aynı nar ağaçları. Aynı nisan yağmuru birdenbire bastırmıştı. Beyaz deniz kabuklarını bulmuştun bıraktığın yerde, pembeleri yoktu. Demek epey hasar almıştın.

Bahçeler dolusu mor salkımla yetinemezken zamanında, şimdi bir sap yabani sümbülle avunmaya kalkışmıştın. Daldırsan toprağı can verebilir misin tez elden? Yeniden cennete, güle, mehtaba dönüşebilir misin? Yeniden o eski sen olabilir misin?

Bu merakla bakmıştın gölgelere suyun üzerinde. Her şey bir yok, bir yerli yerinde. Seyyahmışsın bir yerde.

Şimdi bak bakalım, onca hatırayı bu derin sularda mı bıraktın? O büyük fırtınayı bu kumsalda mı kopardın? Serinlik ve selâmeti burada mı aradın?

Şu servilerin altında mı üzerine yıldızlar serpildi? Orada mı göklerle bir olup devran ettin? Ellerini göklere kaldırıp da sema ettin?

Orada mı bir rüzgâr esintisiyle perdeler bir an için aralandı da hemen ardından kapandı? Sır sana dokundu ama kalmadı.

Bak denize. O yakıcı hasrete bak. Sen o kusurlu musun? O cezalı sen misin? Gördüğünü ne çabuk unuttun?

Deniz biliyor, o zamanlar sen, sendin. Cennetten kovulmuştu daha, deniz kadar duru bir o kadar sadeysin.